

Debattmøte om bynært landbruk: – Bystyrets asfaltallianse

– Asfaltalliansen i bystyret må legge seg selv ned, og slutte å styre slik at utbyggerne alltid får rett, oppsummerte Oddny Miljeteig (SV) på et større politisk debattmøte om bynært landbruk.

Tekst og Foto
Magne Fonn Hafskor
magne@asasetidende.no

Arrangør for møtet, som ble holdt på Øvre Eide gård, var Åsane Høyre, med henholdsvis Trygve Torsteinsen fra Landbruksrådgivningen og Colonialen-eier Ken Petter Skorge-Kristiansen som innledere. Nevnes må også ordstyrer Gunnar Wiederstrøm, som dro den i utgangspunktet ganske tørre politikerdebatten i havn med både kunnskaper og humor.

Bynært på Øvre Eide gård

– Kveldens tema er bynært landbruk, og noen gård nærmere byen enn denne finnes knapt, åpnet Wiederstrøm foran et publikum på rundt 50.

Ingen av disse stilte med Felleskjøpet-caps eller kjeledress, men Åsane Tidende så flere som hadde genser påskrevet «bonde» med store stolte bokstaver.

Kveldens debattpanel bestod av Jostein Ljones (Sp), Per-Arne Larsen (V), Oddny Miljeteig (SV), Arvid Nilssen (KrF), Sveinung Valle (Ap), Tom S. Tomren (fylkestingsrepresentant for MDG), Didrik Fasmer (H) og fylkesleder Frøydis Haugen fra Bondelaget.

Første og siste ord

Som nevnt over var det Oddny Miljeteig som fikk det siste ordet. Typisk nok fikk hun også det første, idet Wiederstrøm utfordret henne på at det i Bergen er gode penger å tjene på å omgjøre landbruksareal til bolig- og næringsformål.

– Et slikt regime sier at «legger du ned, så tjener du penger», repliserte hun.

– Bergen er bygget på dispensasjon fra planer, og landbruksjorden har tydeligvis for liten verdi til å bli tatt vare på - inntil det er for sent.

KrF innrømmer ansvar

– Alle søker til KrF for flertall. Føler du et ansvar for at det er blitt slik, spurte Wiederstrøm så, henvendt til Arvid Nilssen.

– KrF har helt klart et ansvar her, bekreftet han.

– Det å skaffe areal til bolig har ofte gått på bekostning av jordbruk. Den nye kommuneplanens arealdel vil bli viktig nå, der fokus er på nye areal til bolig samtidig

PENGENES MAKT: – Et slikt regime sier at «legger du ned, så tjener du penger», sa Oddny Miljeteig som en kommentar til at landbruksareal omgjøres til tomteland.

som vi skal ivareta landbruksareal. Fremover blir det viktig at vi holder knallhardt på det vi har vedtatt i kommuneplanens arealdel, og ikke gi dispensasjoner.

– Det er klart at noen bønder ønsker å selge. Jeg foretrekker de som vil holde gården i hevd, sa Didrik Fasmer fra Høyre.

– Den største fienden ligger i den nasjonale landbrukspolitikken, uten at det frikjenner oss lokalpolitikere. Vi har vært altfor slepphendte. Hele bystyret i Bergen mangler forståelse og respekt for denne næringen.

MDGs nullvisjon

– Vi må her ta det store perspektivet, sa Tom Sverre Tomren (MDG), som tok til orde for en nullvisjon for ødeleggelse av matjorden.

– Maten er det vi lever av, og det å ta vare på matjorden er forutsetningen for å leve godt i fremtiden. Vi mennesker har

veldig kort hukommelse. Det er ikke utenkelig at det kommer en mer ustabil fremtid, der vi trenger det jorden kan gi oss.

– Som bonde har jeg et mål om å drive jorden på bærekraftig måte, og gi den videre til neste generasjon. Men dersom noen banker på døren og vil gi deg 30 millioner, er det vanskelig å være prinsippfast, sa bondelagsleder Frøydis Haugen som en kommentar til en situasjon i Ytrebygda, der flere hundre mål med landbruksjord skal omgjøres til industriareal.

– Min mening er at dette burde vært avgjort høyere opp, og at det hadde vært mulig å straffe kommuner som er for slepphendte.

Utbyggere presser politikere

– Vi kan ikke drive arealpolitikk på statlig nivå. Da må vi heller skjerpe oss på fylkes- og kommunalt nivå, mente Sveinung Valle,

som er tidligere statssekretær i Ap og har drevet med melkeproduksjon i Lindås.

– I fylket ser vi ofte at det lages landbruksplan i fellesskap med næringene. Vi politikere er under et knallhardt press fra utbyggerinteresser, og styrer gjerne arealpolitikken etter dispensasjoner. Det er vanskelig å være konsistent som politiker når det kommer til jordvern, selv om vi har redskapene.

Tomren var derimot enig med bondelagslederen.

– Her i Bergen er det kort vei mellom næringsinteressene og politikere. De kjenner hverandre godt, sa han, og mente at det var en god ide å løfte slike avgjørelser opp et hakk.

– Norsk landbruk er tilrettelagt for stordrift. Det har vi ikke i Hordaland.

Trenger bevisstgjøring

– Jeg er veldig enig, kommenterte

Haugen.

– Det å drive en effektiv gård i bynære strøk er utfordrende, og vi kan ikke legge opp til at bondene må ta disse utfordringene selv. Noe kommunen kan gjøre, er å legge til rette for omstilling for å opprettholde produksjonen på arealene.

– Veksten i folketall og innen næringsvirksomhet gjør at den beste jorden er truet, mente Jostein Ljones (Sp).

– Vi må ha en nasjonal politikk som legger bedre til rette, og vi trenger en større bevisstgjøring rundt disse utfordringene. Politikere spiller samfunnet, og det er en kjensgjerning at stadig færre kjenner til hva som skjer innen landbruket.

Stor lokal etterspørsel

Selv produserer han melk og egg, og kunne fortelle at han solgte en femtedel av produksjonen lokalt.

– Men jeg kan ikke leve av å selge

er utgått på dato

PANELDEBATT: Panelet diskuterte både arealplan, hvordan sikre bondens inntekter og hva som kan gjøres for at Bergen også blir et marked for bynære bønder. Fra venstre: Sveinung Valle (Ap), Jostein Ljones (Sp), bondelagsleder Frøydis Haugen, Tom Sverre Tomren (MDG), Didrik Fasmer (H), Arvid Nilssen (KrF) og Oddny Miljeteig (SV).

” Bare du setter prisen høyt nok, så vil folk kjøpe.

Didrik Fasmer

” Vi politikere er under et knallhardt press fra utbyggerinteresser, og styrer gjerne arealpolitikken etter dispensasjoner.

Sveinung Valle

VERDIEN AV SMÅSKALA-PRODUKSJON: – Da jeg var statssekretær, innførte vi et verdiskapingsprogram. Jeg er litt skuffet over at den type stimuli er tatt bort fra jordbruksavtalen, sa Sveinung Valle.

ØNSKER STATLIG JORDVERN: – Dersom noen banker på døren og vil gi deg 30 millioner, er det vanskelig å være prinsippfast, sa bondelagsleder Frøydis Haugen. Til venstre: Jostein Ljones.

20 prosent. Jeg er avhengig av et mottaksapparat som videreselger produktene.

Didrik Fasmer på sin side opplyste at han drev med villsau, og opplevde stor lokal etterspørsel. – Det er ikke vanskelig å finne etterspurte produkter, hevdet han.

Fremhever næringsdelen

– Så stikkordet er type virksomhet? spurte Wiederstrøm. – Jeg gjør mange forskjellige ting, med ridesenter, sagbruk og kjøttproduksjon, og utnytter gården til det maksimale, svarte Fasmer.

– Min erfaring er at bare du setter prisen høyt nok, så vil folk kjøpe. Faren er når vi blander inn distriktspolitikk og familiepolitikk. Landbruk er næring, og vi må holde frem næringsdelen. Da handler det om hvordan vi kan gjøre landbruket mer lønnsomt,

og lage gode ordninger for investeringer, der tilskudd gis dersom man produserer noe som samfunnet trenger.

Kveldens andre kraftsalve

Flere debatter svirret nå i luften, men møtet nærmet seg ubønnhørlig slutten. Etter nok en omgang om omdisponering av landbruksareal, fikk Oddny Miljeteig altså avslutte debatten, og da med kveldens andre kraftsalve mot bystyret (etter Didrik Fasmers tirade om bystyrets manglende forståelse og respekt for landbruksnæringen).

– Bergen var tidligere en stor landbrukskommune, men har nå mistet mye verdifullt landbruksareal. Åsane bydel er et godt eksempel på dette, sa Miljeteig. – Vi må få snudd denne utviklingen. Asfaltalliansen i bystyret må legge seg selv ned, og slutte med å alltid gi etter for utbyggerinteressene.

INGEN FELLESKJØPET-CAPS: Rundt 50 bønder og andre interesserte hadde funnet veien til debattmøtet, som ble holdt på låven på Øvre Eide gård.